

MOCIÓ SOBRE EL TRASPÀS DEL SERVEI DE RODALIES, REGIONALS I MITJANA DISTÀNCIA A CATALUNYA I PER A LA MILLORA DEL TRANSPORT PÚBLIC

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Els reiterats problemes ocorreguts en el servei ferroviari de Rodalies, Regionals i Mitjana Distància a Catalunya provoquen greus problemes a les persones usuàries del servei que limiten el seu dret a la mobilitat condicionant de manera determinant la vida, la feina i, fins i tot, el municipi de residència d'aquestes persones. Aquesta manca de fiabilitat del servei redueix el nombre d'usuaris de la xarxa de Rodalies i Regionals, incrementant el trànsit de vehicles amb les consegüents emissions a l'atmosfera i problemes de congestió de les vies catalanes.

El cas de l'R1, la línia de rodalies que opera per la costa del Maresme i té pas per Arenys, és especialment clamorós, amb incidències pràcticament a diari, amb cancel·lacions de trens i acumulació de retards.

Aquesta situació és conseqüència de dècades de desinversió a la xarxa ferroviària catalana, molt especialment a la xarxa de Rodalies, i d'una estructura centralitzada tant de Renfe com d'Adif, que, amb una gestió catalana, podria millorar l'experiència dels usuaris i gestionar d'una manera més eficient els recursos.

Cal que s'acceleri la implementació del traspàs integral de Rodalies i que el treball conjunt d'ambdues administracions permeti impulsar un pla de xoc que minimitzi les afectacions sobre les persones usuàries.

Més enllà de les accions a curt termini, hi ha la necessitat de fonamentar polítiques estructurals, i creiem que això passa per un gran Acord Nacional pel Transport Públic. Aquest gran pacte, que ha de comptar amb la participació de les administracions i agents socials i polítics, ha d'establir les bases d'un sistema de transport públic integral, sostenible i fiable, amb un model de finançament sòlid, consensuat i estructural que garanteixin el dret a la mobilitat de la ciutadania, assegurin l'equilibri territorial i la igualtat d'oportunitats arreu de Catalunya, i contribueixin a la descarbonització del transport.

Per tots aquests motius, es proposa al plenari de l'Ajuntament d'Arenys de Mar l'adopció dels següents:

ACORDS

PRIMER. Instar el Govern de la Generalitat i el govern de l'Estat espanyol a finalitzar l'actuació sobre la planificació en matèria ferroviària d'actuacions, inversions i de servei, amb la corresponent quantificació econòmica, amb l'objectiu que el servei de Rodalies, Regionals i Mitjana Distància a Catalunya guanyi capacitat, fiabilitat i freqüència; i que aquesta planificació sigui la referència per a la projecció de les millores de la xarxa ferroviària catalana, condicionant també la redacció del segon quadrienni del Pla de Rodalies (2020-2030).

SEGON. Exigir al govern de l'Estat espanyol que, a través de Renfe i Adif, doni compliment íntegre a totes les previsions d'inversió del vigent Pla de Rodalies 2020-2030; i que, d'acord amb la clàusula de garantia que es va fixar en el mateix Acord de traspàs, traspassi a la Generalitat de Catalunya els recursos del Pla de Rodalies de Catalunya del període 2020-2025 que no s'han executat amb l'objectiu que sigui el mateix Govern de la Generalitat qui executi les inversions i plans que no ha executat l'Administració de l'Estat espanyol.

TERCER. Instar el Govern de la Generalitat i el govern de l'Estat espanyol a traspassar les infraestructures ferroviàries de les línies R1, de la qual ja s'estan fent els tràmits administratius i el conveni d'encomanda de gestió. Un cop acabat aquest traspàs, cal continuar amb el traspàs de les línies R2 sud, R3 nord, així com a concretar l'estudi del traspàs de la R4 i la R16, amb el traspàs dels recursos econòmics, materials i humans necessaris per la seva posada al dia i per a la seva gestió futura, i reforçar IFERCAT com a administradora d'infraestructures de la Generalitat de Catalunya.

QUART. Instar el Govern de la Generalitat i el govern de l'Estat espanyol, davant la urgència d'accelerar el traspàs integral de Rodalies, a crear un nou operador per a la gestió de Rodalies de Catalunya i constituir abans del 31 de desembre de 2025 una empresa mercantil per executar de forma directa la gestió de Rodalies Catalunya presidida i amb una posició majoritària al Consell d'Administració per la Generalitat de Catalunya, amb una direcció executiva independent del grup Renfe, i amb una participació majoritària de la Generalitat de Catalunya. La direcció general encarregada de les tasques de gestió operativa serà, al seu torn, proposada per la presidència del Consell, i cap decisió de la Junta General o del Consell d'Administració es prendrà sense la participació i el vistiplau de la Generalitat de Catalunya. En el marc de creació d'aquesta nova empresa caldrà assegurar en tot moment el respecte i la salvaguarda dels drets sociolaborals i de permeabilitat dels treballadors i treballadores d'ambdues empreses públiques.

CINQUÈ. Instar el Govern de la Generalitat i el govern de l'Estat espanyol a donar resposta a les reivindicacions i propostes en termes de millora que han elaborat les diverses plataformes territorials d'usuaris i de promoció del transport públic. En aquest sentit, és imprescindible garantir el dret a la mobilitat a la Catalunya sencera, assegurant que la ciutadania, independentment del territori on visqui, tingui igualtat d'oportunitats en l'accés als serveis públics.

SISÈ. Instar el govern de l'Estat espanyol a donar compliment al pla de comunicació acordat i elaborar un protocol adreçat als i les maquinistes i el personal d'atenció presencial amb l'objectiu de gestionar i comunicar a les persones usuàries dels combois i les estacions les incidències que puguin ocórrer en el servei, assegurant que aquesta comunicació sigui fluïda, entenedora, eficaç i també adreçada en la llengua pròpia de Catalunya.

SETÈ. Instar el Govern de la Generalitat i el Parlament de Catalunya a demanar la participació, a més de les administracions locals, de les associacions i plataformes més representatives de la promoció del transport públic ferroviari de viatgers a la formació de l'Acord Nacional pel Transport Públic.

VUITÈ. Comunicar aquest acord a tots els grups polítics del Parlament de Catalunya i del Congrés dels Diputats, al Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, al Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, a l'Associació Catalana de Municipis i a la Federació de Municipis de Catalunya i difondre'l a la ciutadania.